Die digitale Landesbibliothek Oberösterreich

oö landes bibliothek

Terms and Conditions
The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:
Director: Mag. Renate Plöchl
Deputy director: Mag. Julian Sagmeister
Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek
Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:
Email: landesbibliothek(at)ooe.gv.at
Telephone: +43(732) 7720-53100

alias inter perſonas facta potius quam inter eccleſias videatur: ne pacta inter alios[a] acta aliis obeſſe patiamur: ipſos[b] et agricolas deci matiões ex quibuſlibet rebus ꝓuenientes et ex integro[c] et illarum q̃s illicite detinuerant iuſtam eſtimationem reſtituere eidem eccleſie cõpellatis.

LUci⁹ tertius ormeñ. epõ.

Sicut ſup iure preſentandi ita ſup annexo non poteſt tranſigi vt recedatur a lite interueniente aliq̃ temporalitate.

PReterea quãdo inter laicos et viros religioſos õ preſentatione alicuius eccleſie queſtione ſuborta tranſigitur[d]: ita ꝙ preſentationem laicus obtineat: religioſi vero nouam uel maiorem percipiant in eccleſia in qua prius nullam[e] uel minorem habere cõſueuerant portionẽ: an huiuſmodi trãſactio teneat queſiuiſti. Cum igiẜ ipſa pactio ſimoniaca[f] merito videatur: reſpondeo ꝙ de iure nõ tenet: nec ex eo religioſi ullum debẽt commodum obtinere.

CEleſtinus tertius.

Super ſpirituali ſubiectiõe nõ poteſt tranſigi

PReterea q̃rto loco q̃ſtio talis acceſſit: ꝙ quedam cella eximi[g] voluit a ſubiectiõe quamatrici domui tenebaẜ: et infra. Fratres illius celle ſe confitentes[h] in iure illi domui quondam fuiſſe ſubiectos referebant queſtionem olim de hac ſubiectione fuiſſe motam ꝛ tranſactione ſopitam eatenus vt quendam annuatim cenſum[i] eccleſie matrici reddẽdo eſſent a ſubiectione[k] principalis domus exempti. et infra. Prior conſequenter pro maiori eccleſia proponebat: ꝙ de ſpirituali ſubiectione tranſigere non licet. Reſpondemus igitur: ꝙ ex predicta fratrum confeſſione[l] contra eos ſententia procedere debeat: preſertim cum illa trãſactio: licet nobis de illo quod cella determinate reddere tenebaẜ conſtare nequiuerit: iniquitatem ſimoniacã[m] continuiſſe putetur.

HOnorius tertius. J. tituli ſancte praxedis preſbytero cardi.

Super matrimonio tranſigi non poteſt.

EX parte tua[n]: ꝛ infra. Poteris ad componendum[o] interponere partes tuas: et interduꝫ aliquid ſeueritati[p] detrahere: pro ut ſtatu imperii et excedentiuꝫ multitudine[q] prouida deliberatione penſatis videris expedire: exceptis nimirum caſibus qui compoſitionis ſeu diſpoſitiõis remediuꝫ non admittunt: vtpote coniugii ſacramentum[r]: quod cum non ſoluꝫ apud latinos et grecos: ſꝫ etiã

auctoritas principis facit quandoqꝫ ex nudo pacto actionem dari: ꝛ auctoritas legis hoc facit: argumentum. ff. de pactis. legitima: ꝛ quod confirmatur datur. ff. de verborum ſignificatione. l. lege obuenire. ꝛ princeps vnit duas res in vnam naturam. C. communia de lega. l. ij. argumen. contra. xij. diſtinctione preceptis: ꝛ. j̃. de confirma. cum dilecta: ꝛ. c. vltimo. Dic ꝙ hec tranſactio ab initio quantuꝫ ad intentionem tranſigentium fuit realis: ſed ſacerdos ille hoc facere non poterat ſua auctoritate: nec ſucceſſorem poterat obligaẜ ſine auctoritate ſuperioris: argumentum. s̃. eo. de cetero ꝛ. c. contingit. ſi. habes. j̃. de confirma. vtili. c. pe. ꝛ ita confirmatio pape facit realem trãſactionem que quantũ ad ipſas perſonas perſonalis erat ſi ex certa ſcia hoc facit: q̃ poteſt facere ꝙ illa que nulla eſt ſit aliq̃ argumentum. xvi. queſtione. i. c. vltimo: ꝛ. j̃. de his que fi. a pla. cum apoſtolica: ꝛ plus eſt de nihilo aliquid facere q̃ꝫ de aliquo aliud: arg. de conſecratione diſtinctio. ij. reuera: argumentum. C. de rei vxor. actio. l. vnica. circa prin.

a Inter alios. ſic. ff. de pac. ſi vnus. §. Item ſi experiar in fine: ꝛ ita pactũ predeceſſoris non obligat ſucceſſorem: ar. j̃. de preca. c. ij. ſic ꝛ confeſſio inter alias perſonas non nocet aliĳ. ij. q. v. interrogatum. j̃. de adult. ſignificaſti. Sed nunqd ille ſacerdos poſſet reuocare talem tranſactionem antequam cõfirmetur a papa cum ſit perſonalis: argu. ꝙ ſic. xxxv. q̃ne. ix. ꝙ quis: ꝛ. c. quiſquis: ꝛ. j̃. de rebus eccleſi. non alie. ſi quis preſbyterorum. credo ꝙ licet ſit perſonalis tranſactio: ipſe tamen quãdiu vixerit: non poterit reuocare ſicut nec monaſterium eam poſſet reuocare. j̃. de deci. ex multiplici: niſi per in integrum reſtitutionem: ſi eccleſia eſſet leſa. de in integ. reſtitutione. c. i.

b Ipſos. ſ. monachos: de parte ſua. j̃. de deci. tua nobis. ꝛ colonus de ſua: vt ibi.

c Integro. ſic. j̃. de deci. cum hoĩes: ꝛ. c. tua nobis.

PReterea. Non valet tranſactio ſuper iure preſentãdi per quaꝫ nouus cenſus imponitur. h. d. Cõmunis diuiſio. Secunda ibi: cuꝫ igitur. Ab. ſi.

d Tranſigitur. propria auctoritate.

e Nullam. immo etiam auctoritate ſuperioris non poſſet de nouo conſtitui cenſualis iſta eccleſia nec vetus cenſus augeri. j̃. de cenſi. prohibemus: ꝛ. c. ſcientes.

f Simoniaca. cum non liceat tranſigere de re ſpirituali interuentu pecunie: vt dictum eſt. s̃. e. ſuper eo: ꝛ. c. ſtatuimus. ſi. s̃. de pac. cum clerici. j̃. c. proxi. q̃ ius patronatus eſt ſpirituale.

PReterea. Communis diuiſio. ſecũda ibi: reſpondemus. Abbas ſiculus.

g Eximi. contendendo in iure ꝙ non debeat ſubeſſe non priuilegiuꝫ allegando. Lau.

h Confitentes. ſimilem confeſſionem habes. j̃. de excep. cum venerabilis: ſed illa eis non obfuit: quia excipiendo hoc fecerunt: per hanc confeſſionem fundata fuit itentio alterius partis. Poterant ſic reſpondere: olim fuit queſtio de ſubiectione: ſed illa fuit tranſactione. i. amicabili cõpoſitione terminata.

i Cenſum. qui ſcilicet cenſus licet eſſet recognitio debite ſubiectionis: vt j̃. de cenſi. omnis anima: argumentum. xviij. q. ij. eleutherius: non tamen debuit ſic tranſigi. Immo videtur ꝙ non poſſit eximi: ſicut nec epiſcopus pleno iure eximit etiam eccleſiam. j̃. de donatio. paſtoralis: ſed ſi gratis vellet quis eccleſiam ſibi ſubiectam non per tranſactionem eximere: bene poſſet remittere q̃cq̃d iuris habeat in ea. retinendo etiam penſionem annuatim ſoluendam maiori eccleſie: nec eſſet ſimonia. j̃. de relig. do. ꝯſtitutus: ita tñ ꝙ illi de cella deberent obedientiam ꝛ reuerẽtiam matrici domui. j̃. de cẽ. cuꝫ venerabili: q̃ ſine capite eſſe nõ debet: q̃ in hoc nõ poſſet maior eccleſia illos eximere. xciij. di. nulla rõne.

k Subiectione. non poterat hic allegari preſcriptio: q̃ contra ſubiectionem nõ currit preſcriptio. j̃. de preſcrip. cum nõ liceat: ꝛ q̃ malam fidem pſumebantur hr̃e propter cõfeſſionem ꝓpriam.

l Confeſſione. in iure facta ꝛ coram iudice ſuo. j̃. de iudi. at ſi clerici: ꝛ. ff. de interro. actio. noluit: ꝛ ita confeſſio contra ſe preiudicat. j̃. de confeſ. cum ſuper: ꝛ ca. vltimo. vbi de hoc. ꝛ itellige ꝙ per ſindicum confeſſi ſunt: quãuis dicat hic fratrũ confeſſione: nec reuocauerunt confeſſionem.

m Simoniacam. s̃. c. proximo: ꝛ. c. cõſtitutus: ꝛ. s̃. de pactis: cuꝫ pridem: ꝛ capitulo pactiones.

EX parte. Plenius ſic ſumaẜ Iudex põt ꝛ debet ſe iterponere pro tranſactione inter partes fienda preterquã in caſibus in quibus iura hoc non admittunt vt ſup matrimonio. h. d. Diuiditur. naꝫ primo hortatur legatum vt cõponat etiam in caſibus expreſſis a iure. in fi. dicit quid de caſibus non expreſſis ibi: in his. Ab. ſi.

n Ex parte tua. Caſus. quidam greci furtiue recipiebãt ſacros ordines a non ſuis epiſcopis. Quidam etiam celebrabant in eccleſiĳs interdictis: nec volebãt obedire latinis. Et q̃dam aliĳ greci ꝛ latini epiſcopi cõſecrationes celebrabãt in epiſcopatibus aliorꝫ: ꝛ decimas pcipiebant ibidem in eorũ preiudicium ꝛ grauamen. Itẽ quidam laici ꝛ greci proprias vxores auctoritate ſua dimittebant: alias illis viuẽtibus recipiẽtes: ꝛ q̃dam aliĳ abbatias ꝛ eccleſias cum hoĩbus eccleſiaꝝ detinebãt: ꝛ in aliĳs pluribus excedebant vt dr̃ in integra: ſuper his exceſſibus cardinalis cõſuluit papam: qualr̃ eſſet contra iſtos agẽdum: ꝛ ipſe hic rñdet prout ſeq̃tur.

o Ad cõponẽdum. ſic. n. iudex prius dꝫ concordare partes q̃ꝫ ad iudicium venire ſi põt. v. q. ij. ſi pmates. ꝛ. xc. di. ſtudẽdum. xxiij. q. vlt. ſi q̃s mẽbrorũ. ꝛ. q. iiij. ſi illic. ꝛ. j̃. de ſimo. querelam.

p Seueritati. quandoqꝫ enim detrahendum eſt ſeueritati: vt maioribus malis ſanandis charitas ſyncera ſubueniat. l. diſtinctione: vt conſtitueretur: ꝛ vbi ſaluti nil detrahebatur: humilitati poſteriores doctores aliquid addiderũt: vt ibidem dicitur.

q Multitudine. q̃ quod peccatur a populis tranſire ſolet multum. i. queſtione. vij. quotiens a populis: ꝛ. xxij. queſtione. iiij. non poteſt. s̃. de tempo. ord. ſane: ꝛ cum multitudine peccantium magis docendo q̃ꝫ iubendo agendum eſt. ſeueritas autem exercenda eſt in peccata paucorum. xliiij. diſt. cõmeſſationes. j̃. de cle. ex. miniſtrã. latores.

r Sacramentum. ſic patet ꝙ in matrimonio non habet trãſactio ſeu compoſitio locum vt contra matrimonium aliquid ſtatuatur cum ſit ſtatutum a domino in paradiſo: q̃ quos deus coniunxit: homo non ſeparet: vt. xvi. diſtin. deinde opponitur: ꝛ. s̃. de tranſa. inter corporalia: ꝛ. xxxij. q. ij. an ꝙ. ꝛ. c. quos deus: ꝛ cauſa matrimonialis per arbitrium tractari non poteſt. j̃. de in integrum reſtitutione cauſa in fine. ſed per iudices diſcretos qui poteſtatem habeant iudicandi. j̃. de conſangui. ꝛ affini. ex litteris in fine: nec diſpenſatio locum habet vt dicit hic. ſed contra videtur: quia circa matrimonium diſpenſatur. xxxv. q. iij. quedaꝫ lex: ꝛ. c. quod ſcripſi. ꝛ. q. viij. de gradibus: dicas in matrimonio circa gradus conſtitutione canonica interdictos diſpenſatio adhibetur ex iuſta cauſa vt ſimul remaneant: in quo caſu loquuntur contraria circa gradus lege diuina prohibitos vel vt matrimonia legitime contracta ſeparentur nulla diſpenſatio adhibeẜ ab eccleſia. ꝛ de tali diſpenſatione hic intelligitur: nam vt patet in integra quidã vxores legitimas dimittebant ꝛ alias ducebant cum talibus nulla diſpenſatio adhibetur vt ſic remaneant cum ſecundis. de gradibus diuina lege prohibitis habes. j̃. de reſti. ſpoliatorum. lr̃as. hodie vero de facili non diſpenſaret eccleſia